

תלמוד ישראלי

הדף היומי לילדים

מן התלמוד

סדר נשים, מסכת קידושין, דף כ"ט

תנו רבנן: הוא ללמוד ובנו ללמוד - הוא קודם לבנו. ר' יהודה אומר: אם בנו זריז וממלאך ותלמודו מתקיים בידו, בנו קודמו. כי הא דרב יעקב בריה דרב אחא בר יעקב שדריה אבוח לקמיה דאביי, כי אתא חזיה דלא הוה מיחדדין שמעניה. אמר ליה: אנא עדיפא מינך, תוב את דאיזיל אנא.

א שדריה אבוח - שלח אותו אביו
מיחדדין שמעניה - מחודדות שמועותיו
(כלומר לימודו)
תוב את דאיזיל אנא - שב אתה, שאלך אני

הסבר: חכמים אומרים שאם יש אפשרות לאדם ללמוד תורה בעצמו או לשלוח את בנו ללמוד, עדיף שילמד בעצמו. ולדעת רבי יהודה, אם בנו תלמיד מוצלח יותר, הבן קודם. ומסופר על רב אחא בר יעקב ששלח את בנו ללמוד תורה אצל אביו, אולם כאשר ראה שאינו מצליח כראוי בלימוד, אמר לו: מוטב שאלך אני ללמוד במקומך.

על המפה

טירת שלום

טירת שלום הוא מושב עובדים שהוקם בשנת 1930 על ידי עולים מתימן, ונקרא על שם רבי שלום שבזי.

אדמות המקום לא התאימו לחקלאות, ורוב התושבים עבדו בפרדסי נס ציונה הסמוכה. במהלך המרד הגדול סבלו התושבים מיריות תכופות וכמה מהם נרצחו. לאחר הקמת המדינה היה המושב במצב קשה, אולם שוקם בסיוע המרכז החקלאי, וכל מתיישב קיבל 8 דונם של אדמות שעליהם נטעו פרדסי הדרים. בשנת 1959 הפך המושב לשכונה חקלאית בתחומה של נס ציונה, ואחר כך לשכונה בעיר.

נחנת אבן הפינה לטירת שלום, 1933 (Wikipedia)

"תלמוד ישראלי" פרויקט חינוכי, קהילתי וחברתי המנגיש את התלמוד תוך חיזוק והעצמת הקשר לתרבות ומורשת ישראל.

זמני השבת במוקדי הפעילות בעולם:

ישראל י"ם:	ניו יורק:
כניסת שבת: 18:19	כניסת שבת: 18:57
יציאת שבת: 19:30	יציאת שבת: 19:56
ישראל ת"א:	גרמניה:
כניסת שבת: 18:35	כניסת שבת: 19:12
יציאת שבת: 19:32	יציאת שבת: 20:28

סדר נשים | מסכת קידושין כ"ח - ל"ד

ראש השנה | כ"ד באלול תשפ"ג - א' בתשרי תשפ"ד (10-16 לספטמבר 2023)

**בית התלמוד הישראלי
מאחל לכל בית ישראל
שנה טובה ומתוקה!**

דף כ"ח: זְהִירוֹת בְּכוּדוֹ שֶׁל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל

כָּל אָדָם צָרִיךְ לְהוֹג בְּזִלְת בְּכּוּד, וְכַמוֹכָן שְׂאִסוֹר לְבָזֹת, לְהַעֲלִיב וּלְפַגּוֹעַ בְּאִישׁ. בית דין מעניש את המבזה ומנדה אותו, כי אם הוא מזלזל ביהודי בצורה כה חמורה, ראוי לו שיזלזלו בו ולפיכך מנדים אותו.

מִהוּ נִידוּי? בית דין מכריז שהאיש, שעבר עברה, מנדה. ברגע שהכריזו שהוא מנודה, אסור לשבת בתוך ארבע אמותיו של המנודה, אין מצרפים אותו למנין, אין מזמנים איתו ברפת המזון, ועוד הלכות שונות. המנודה עצמו צריך להתנהג כאלו שהוא אבל. אסור לו להסתפר ואסור לו לכבס את בגדיו.

דף כ"ט: רַב אַחָא בְּרִי יַעֲקֹב

האמורא רב אחא בר יעקב היה מתלמידיו של רב הונא. הוא התגורר בעיר פפוגיא הסמוכה לפומבדיתא ולימד תורה ברבים. **התלמוד מספר על גדלותו ועל צדקותו של רב אחא בר יעקב:** רב אחא בר יעקב הלך ללמוד תורה אצל אביו. בעירו של אביו היה בית מדרש שהכל יראו להיפנס אליו מפני שאנשים חששו שיש שם שד מדיק. אביו, שידיע על גודל חסידותו של רב אחא בר יעקב, ביקש לסדר שרב אחא בר יעקב ילון בבית מדרש זה, ואכן בהגיעו לשם התפלל רב אחא בר יעקב שהמדיק ימות, וכך אכן קרה. חלף החשש ועברה הסכנה מהמקום.

דף ל': חֲשִׁיבוֹת לִימוּד הַתּוֹרָה

התלמוד בדף זה ממחיש בדרך של משל ונמשל את חשיבות לימוד התורה, וכוונתו של לימוד זה לסייע לעמוד בפני ניסיונות ותחבולות של היצר הרע. מעשה באדם שהיכה את בנו מכה נמרצת, ואחר כך הביא האב תחבושת והניח אותה על מקום המכה ואמר לבנו: כל עוד התחבושת הזו תהיה מונחת על מקום המכה, אתה יכול להתנהג כרגיל בלי לחשוש. אבל אם תוריד את התחבושת אזי יש חשש כי המכה תתחיל להעלות מוגלה. הנמשל לסיפור זה הוא שהקב"ה אמר לבני ישראל: **נִתְּתִי לָכֶם "מִכָּה", הֲלֹא הִיא הַיֵּצֶר הָרָע. אַךְ בָּם נִתְּתִי לָכֶם תַּחְבוּשֶׁת, שֶׁהִיא לִימוּד הַתּוֹרָה.** כל העוסק בתורה אינו צריך לחשוש שהיצר הרע יתגבר עליו ויקטיל אותו בעברה. אבל המסיר מעצמו את התחבושת ואינו עוסק בלימוד תורה - יחשוש ביותר שקמא יקטילנו היצר הרע.

A vibrant illustration featuring a bright red apple with green leaves on the left. In the center is a glass jar filled with golden honey, tied with a brown string. To the right of the jar is a wooden honey dipper with a striped pattern, from which a thick stream of honey is dripping onto a small pool of honey on the surface below. The background is a light blue and white pattern of stylized snowflakes or floral motifs.

מצד שני:

משה נפגע מאוד מאוד מדני במשך תקופה ארוכה, הוא השפיל ובייש אותו לפני כולם וגם ברשתות החברתיות. משה הרגיש שבקשת הסליחה היא רפה, ואולי רק מן השפה ולחוץ, רק בגלל שאלו ימים לקראת ראש השנה, אבל אחרי החגים הוא ימשיך לפגוע בו. משה יסלח לו רק אם הוא יראה שהוא באמת שינה את התנהגותו במשך תקופה משמעותית.

הצעד שדני עשה הוא חשוב מאוד. הוא מכיר שהוא פגע הוא אף מצא את האומץ והכוח לגשת של משה ולבקש סליחה אפילו אם זה היה בשפה רפה ובמסדרון. זה צעד נכון ולכן על משה ללמוד לו בלב שלם, ולתת ג'אנס לשינוי של דני.

מה? עתה?

אם גם אתם נתקלתם בדילמה 'והתפללתם' עליה אתם מוזמנים לשתף אותנו ונפרסם אותה אצלנו בעלון. ניתן לשלוח למייל talmudisraeli@medison.co.il תחת הנושא "דילמה" עם שם משפחה ועיר מגורים וגם אתם תיכנסו להגרלה על פרסים שווים

כל קהילה שתצטרף, **תקבל את העלון השבועי**
עפ"י הכמות הנצרכת בקהילתה בחינם עד פתח
 הבית! לרישום סרקו את הקוד.

לומדי התלמוד הישראלי- בית ספר 'חזון יעקב', אשדוד.

מינהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת תלמוד ותושבע"פ

"אם ננעלו דלתי נדיבים, דלתי מרום לא ננעלו, אל חי מרומם על כרובים, כולם ברוחו יעלו אל חי".

הפיוט "אם ננעלו" הוא פיוט שחיבר רבי שלום שבזי במאה ה-17. הוא משבח את ה', מתאר את תולדות עם ישראל וממשיל את הקשר בינו לבין ה' לקשר בין חתן וכלה. נוהגים לשיר את הפיוט בשמחות, בעיקר בחתונות.

5780 ה'תש"פ	5778 ה'תע"ח	התעכ"ט	5727 ה'תשנ"ז	5708 ה'תש"ח	5707 ה'תש"ז	5699 ה'תרצ"ט	5657 ה'תר"ע	5323 ה'רמ"ח	5260	5258	4900	4800	4650	4260
2019 שנת סיום הש"ס ללומדי הדף היומי	2017 70 שנה למדינת ישראל	1969 הרב אריה לוי	1967 מלחמת ששת הימים	1948 הקמת המדינה	1947 מלחמת העצמאות	1939 שואה	1897 הרצל	רבי יוסף קארו	1500 תנת החזקה	1492 גירוש ספרד	הרמב"ם	רש"י	רבי טעדיה גאון	510 ה'הבנינים הראשונים

סדר נשים | מסכת קידושין, דף ל"א - ל"ד

דף ל"א: מצות כיבוד אב ואם

מעשה בנכרי בשם דמא, שהתגורר באשקלון ובקשורו היו אביו שוהם המתיאמים לבגד האפוד של הכהן הגדול. חכמים ביקשו לקנות ממנו את האבנים בסכום עצום, אך האבנים היו נעולים תחת מנעול, שהמפתח שלו היה מתחת לראשו של נתינה - אביו של דמא. מפני כך לא הסכים דמא להעיר את אביו והוא לא מכר את האבנים היקרות. כשכר על כך שכיבד את אביו זכה דמא שבעבור שנה נולדה לו פרה אדומה כליל. היה זה דבר נדיר ביותר. כאשר באו חכמי ישראל לבקש ממנו לקנות את הפרה האדומה, הוא אמר להם: אני יודע שאתם זקוקים לה ביותר כדי להזות מי פרה אדומה על טמאי מת, ולכן אני יודע שבאפשרותי לבקש מכם סכום עצום, אך אני מבקש אלא את הסכום שהפסדתי בשנה שעברה, כשלא מכרתי לכם את אבני השוהם. לאחר שהתלמוד מביא מעשה זה הוא אומר: אם נוכרי שאינו מצוה במצות כיבוד אב ואם זכה לשכר כה רב, אנו היהודים שנצטוינו במצוה זו, על אחת כמה וכמה נזכה לשכר גדול ורב.

דף ל"ב: כיבוד אב ואם והלכות המת

מעשה באדם שאביו ביקש ממנו לעשות עבדו שליחות. ביקש אותו אדם לצאת לדרך מתוך שמחה על שהוא זוכה לקיים מצות כיבוד אב, והנה, הוא ראה מבעד לחלון אנשים מתקבלים ללוחות את המת. עמד וחכה בדעתו מה לעשות - מצד אחד יש לו מצוה לכבד את אביו, מצד שני יש גם מצוה ללוחות את המת. מה יעשה? על השאלה הזו עונה התלמוד כך: אם מצות הלכות מת זה יכולה להתקיים על ידי אנשים אחרים - ילך אותו אדם לקיים מצות כיבוד אב. אך אם אין מספיק אנשים לקיים מצות הלכות המת - ילך האיש את המת ואחר כך יקיים את שליחות אביו.

דף ל"ג: כבוד תלמיד חכם

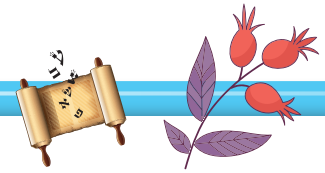
התורה מצוה אותנו לכבד אדם שהוא תלמיד חכם, ולכן כאשר תלמיד חכם עובר בתוך ארבע אמות של אדם, צריך לקום לכבודו.

על השאלה לגבי תלמיד שלומד בשיבה והרב עובר מדי פעם הלוח ושוב - האם צריך לקום כל העת לכבודו? עונה התלמוד שהתלמיד אינו צריך לקום בכל פעם, אלא פעמים ביום: פעם אחת בבוקר ופעם אחת בערב.

דף ל"ד: חיוב נשים במצות תלמוד תורה

נשים פטורות מ"מצוות עשה שהזמן גרמן" - מצוות שחייבים בהן בגלל זמן שהגיע. מתוך הכלל הזה אנו למדים שנשים פטורות גם ממצות תלמוד תורה. על כך שואל התלמוד - מדוע הן פטורות? הרי מצות תלמוד תורה אינה תלויה בזמן, כנאמר "הקנית בו יומם ולילה", אם כן, מדוע נשים אינן חייבות במצות תלמוד תורה?

התשובה לשאלה זו היא דרשה מיוחדת האומרת שרק מי שיש מצוה ללמוד אותו תורה, יש לו גם מצוה ללמוד בעצמו תורה. והנה, ישנו פסוק מיוחד במצות תלמוד תורה: "ולמדתם אותם את בניכם", וזהו דרשו: "את בניכם" - ולא את בנותיכם. כמו כן נאמר: "ושננתם לבניך" - ולא לבנותיך. מכך שאין חובה ללמוד תורה לנשים, אנו למדים גם שהן בעצמן אינן חייבות ללמוד תורה. אינן חייבות - אך בודאי זה רצוי וחשוב.

דבר תורה

כל שנה מחדש מגיעים הימים הנוראים ואנו שבים ומבקשים סליחה ומחילה מבורא עולם על מעשנו הרעים. בדרך שבעולם, אדם מוכן לסלוח לחברו שעשה לו רע, פעם, פעמיים ואולי גם שלוש, אולם משיראה שחברו מזלזל וחוזר שוב ושוב על אותם פגיעות שהוא פוגע בו - ינעל את דלת הסליחה ולא יהיה מוכן לשמוע ולהתראות לבקשת הסליחה של החוטא. אצל הקב"ה אין הדברים כן והוא מצפה תמיד לתשובתנו.

בכל יום אנו אומרים בתפילה: "חננו המרבה לסלוח" ומלמדים על תכונה מיוחדת שיש אצל בורא עולם - שהוא מעוניין ושמה כל פעם מחדש מבקשת הסליחה שלנו. הוא סולח פעם אחר פעם, הרבה פעמים, כאילו זו הפעם הראשונה, ורק דורש שנבקש את הסליחה בשלמות ובכוונה הלב.

למדנו על מצוות כיבוד הורים. זהו את האישיות בתורה שכיבדו את הוריהם:

1. כיסו את אביהם בשנתו כדי שלא יתבזה

2. הלך לצוד ציד כדי להכין מטעמים לאביו

3. יצא בשליחות אביו לבדוק מה שלום אחיו

4. העלו את אביהם לקבורה בארץ ישראל

(אליהו, יצחק, יוסף, משה, אהרן, נח)

1. מה היה שכרו של דמא בן נתינה על כך שכיבד את אביו?

2. כמה פעמים ביום צריך לקום לכבוד הרב?
3. מדוע נשים פטורות מחובת לימוד תורה?

בין הפותרים נכונה תיערך הגרלה שבועית* והזוכה בה יזכה בפרס איכותי. את התשובות יש לשלוח עד יום רביעי שלאחר השבת של אותו עלון עד השעה 14:00, למייל talmudhagrala@medison.co.il יש לציין את מס' העלון עליו אתם עונים.*בפיקוח רואה חשבון

